

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede i
ruralnog razvoja

Adresa: Rimski trg 46,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 109
fax: +382 20 234 105
www.mpr.gov.me

INFORMACIJA O AKTIVNOSTIMA NA REALIZACIJI PRIORITETNIH PROJEKATA IZ OBLASTI POLJOPRIVREDE

- JANUAR – JUN 2019. godine -

Podgorica, jun 2019. godine

NAZIV/CILJ PROJEKTA	PODRŠKA INVESTICIJAMA U POLJOPRIVREDI (IPARD LIKE 2.1)
OPIS PROJEKTA	Kroz IPARD-like 2 projekat podržavaju se sektori prerade mlijeka, mesa, voća i povrća, maslina, grožđa, ljekovitog, šumskog i aromatičnog bilja, kao i sektori ribarstva i akvakulture. Nivo prihvatljive investicije kreće se od 25.000€ - 250.000€, a bespovratna podrška Ministarstva je 50% od neto dijela kompletno završene investicije (bez PDV-a). Projekat se implementirao kao dodatno finansiranje MIDAS projekta, što znači da je nastavio uspješnu saradnju Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Svjetske banke i EU. Dok je fokus kako MIDAS tako i IPARD like 1 projekta do sada bio na pružanju podrške poljoprivrednim gazdinstvima i javnim institucijama, IPARD like 2 projekat omogućavao uključivanje poljoprivrednih prerađivača (malih i velikih), da investicije imaju povećanu usklađenost sa zahtjevima EU, što je najvažnije u oblasti bezbjednosti hrane. IPARD like 2 projekat je sprovodilo Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (MPRR) u saradnji sa Svjetskom bankom. Javni poziv je trajao od 01.04 - 31.05.2016. godine. Odlukom MPRR i Svjetske banke, rok za prijavu je bio produžen do 01.07.2016. godine. U oktobru 2016. godine ugovorena 33 zahtjeva za podršku, sa ukupnim iznosom odobrenih investicija od 5.867.566,28 €, kod kojih je planirana bespovratna podrška do 2.465.368,23 €.
TRENUTNI STATUS	U periodu od januara do juna 2019. godine realizovan je 1 projekat. Ukupna vrijednost investicije iznosi 225,192.03 EUR (sa PDV-om), EUR 189,237.00 (bez PDV-a), dok je isplaćena bespovratna podrška u iznosu od 94,618.50 EUR. Ovaj projekta je iz sektora prerade mesa.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	Obrada podnijetih Zahtjeva za isplatu i plaćanje projekata koji su realizovani u skladu sa Ugovorom o grantu za IPARD like 2 Javni poziv.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2019. GODINI	MPRR - Obrada i plaćanje projekata koji su realizovani u skladu sa Ugovorom o grantu za IPARD like 2 Javni poziv.
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović , Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	PODRŠKA INVESTICIJAMA U POLJOPRIVREDI (IPARD LIKE 2.2)
OPIS PROJEKTA	IPARD like 2.2 poziv za dodjelu sredstava bespovratne podrške bio je nastavak podrške koje je MPRR pokrenulo kroz IPARD like 2 poziv za dodjelu sredstava bespovratne podrške, koji je objavljen 1. marta 2016. godine. Za IPARD like 2.2 javni poziv za dodjelu sredstava bespovratne podrške dostupno je bilo 2,8 miliona € (2.734.632 €) sredstava za bespovratnu podršku odobrenim investicijama, u trenutku objave poziva. Prerađivači, odnosno subjekti u poslovanju sa hranom, mogli su da investiraju minimalno 15.000 €, a maksimalno 250.000 €. Oni koji ispune uslove poziva i ugovore investiciju dobijali su povrat sredstava u iznosu od 50 odsto investicije. Cilj podrške kroz ovaj projekat bio je jačanje sektora proizvodnje hrane u Crnoj Gori, kroz unapređenje subjekata u poslovanju hranom i dostizanje nacionalnih i EU standarda u oblasti bezbjednosti hrane. Šansu da unaprijede svoje poslovanje kroz ovaj poziv imali su pravna lica i preduzetnici iz sektora vezanog za mlijeko, ribarstvo i akvakulturu. Iz sektora hrane biljnog porijekla i gljiva korisnici su mogli biti oni koji se bave preradom i pakovanjem primarnih poljoprivrednih proizvoda: voća, povrća, gljiva, aromatičnog i ljekovitog bilja, maslinovog ulja i drugih proizvoda od maslina i vina. Podržavane su i klanice, a u tom dijelu korisnici su mogli biti fizička lica ili privredna društva, koji se bave uzgojem goveda, ovaca, koza, tovnih piladi i čurića, i svinja. U 2017-oj godini potpisana su 32 ugovora čija vrijednost investicija iznosi 4,246,566.17 €, od čega je podrška Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja u ukupnom iznosu od 2,123.283.09 €.
TRENUTNI STATUS	U periodu od januara do juna 2019.godine realizovano je 12 projekata. Ukupna vrijednost investicija iznosi 1,608,546.41 EUR (sa PDV-om), 1,333,112.76 EUR (bez PDV-a), dok je isplaćena bespovratna podrška u iznosu od 666,5596.39 EUR. Dva projekta su iz sektora prerade mlijeka, jedan iz sektora prerade ribe, šest iz sektora prerade voća i povrća i 3 projekta iz sektora prerade mesa (meso-klanica).
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	Obrada podnijetih Zahtjeva za isplatu i plaćanje projekata koji su realizovani u skladu sa Ugovorom o grantu za IPARD like 2.2 Javni poziv.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2019. GODINI	MPRR - Obrada i plaćanje projekata koji su realizovani u skladu sa Ugovorom o grantu za IPARD like 2.2 Javni poziv.
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović, Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me, tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	PODRŠKA INVESTICIJAMA U POLJOPRIVREDI (IPARD LIKE 2.3)
OPIS PROJEKTA	IPARD like 2.3 javni poziv bio je namijenjen subjektima u poslovanju hranom, odnosno prerađivačima hrane životinjskog i neživotinjskog porijekla. Kroz ovaj javni poziv prerađivači su imali mogućnost da unaprijede preradu poljoprivrednih proizvoda, prvenstveno u dijelu usaglašavanja sa standardima bezbjednosti hrane. Poziv je objavljen 16.10.2017. godine, a na raspolaganju je bilo 1 mil eura grant podrške. Sredstva za projekat IPARD like 2, obezbijeđena su iz pretpristupnih fondova Evropske unije, kao i nacionalnih sredstava. Minimalna vrijednost investicije koja se podržava kroz projekat IPARD like 2.3 iznosi 12.000 eura bez PDV-a, dok je maksimalna 125.000 eura, takođe bez PDV-a. Bespovratna podrška iznosi 50 odsto prihvatljive investicije, za sve oblasti investiranja.
TREKUTNI STATUS	U periodu od januara do juna 2019. godine realizovano je 5 projekata. Ukupna vrijednost investicije iznosi 341,416.82 EUR (sa PDV-om), 282,162.66 EUR (bez PDV-a), dok je isplaćena bespovratna podrška u iznosu od 141,081.33 EUR. Dva projekta su iz sektora prerade voća i povrća, po jedan projekat iz sektora prerade maslina, vina i aromatičnog bilja.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	Obrada podnijetih Zahtjeva za isplatu i plaćanje projekata koji su realizovani u skladu sa Ugovorom o grantu za IPARD like 2.3 Javni poziv.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2019. GODINI	MPRR - Obrada i plaćanje projekata koji su realizovani u skladu sa Ugovorom o grantu za IPARD like 2.3 Javni poziv.
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović , Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	PODRŠKA INVESTICIJAMA U POLJOPRIVREDI (IPARD LIKE 2.4)
OPIS PROJEKTA	IPARD like 2.4 javni poziv " Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva sa ciljem unapređenja kvaliteta sirovog mlijeka" bio je otvoren za prijem aplikacija od 21.jula do 21. septembra 2018. godine. Minimalan iznos investicije je iznosio 1.000 € (sa PDV-om), a maksimalan 20.000 €. Podrška je iznosila 50% od prihvatljivog troška investicije, za mlade farmere bespovratna podrška je veća i iznosila je do 55 odsto investicije, a za poljoprivredna gazdinstva koja se nalaze u planinskim područjima na nadmorskoj visini većoj od 600 metara podrška je iznosila do 60 odsto. Ukoliko se mladi farmeri nalazio u takvim planinskim područjima dobijao je podršku u iznosu od 65 odsto investicije.
TRENUTNI STATUS	U periodu od januara do juna 2019.godine realizovano je 7 projekata. Ukupna vrijednost investicije iznosi 41,129.10 EUR (sa PDV-om), 33,991.00 EUR (bez PDV-a), dok je isplaćena bespovratna podrška u iznosu od 20,142.03 EUR. Svi projekti se odnose na nabavku opreme za čuvanje mlijeka.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	Obrada podnijetih Zahtjeva za isplatu i plaćanje projekata koji su realizovani u skladu sa Ugovorom o grantu za IPARD like 2.4 Javni poziv.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2019. GODINI	MPRR - Obrada i plaćanje projekata koji su realizovani u skladu sa Ugovorom o grantu za IPARD like 2.4 Javni poziv.
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović , Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja u Crnoj Gori u okviru IPARD II - 2014-2020 (IPARD II)
OPIS PROJEKTA	Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II 2014-2020 (IPARD II program) predstavlja jedan od preduslova za korišćenje evropskih pretpristupnih sredstava kroz IPA II – oblast politike poljoprivrede i ruralnog razvoja. Kroz sprovođenje IPARD II programa crnogorskim poljoprivrednicima biće dostupno ukupno 51.816.473 eura bespovratnih sredstava, od čega EU sredstva čine 39.000.000 eura, a nacionalno kofinansiranje iznosi 12.816.473 eura. Uz doprinos korisnika, sprovođenjem IPARD II programa biće investirano oko 86 miliona eura u crnogorsku poljoprivredu. Finansijska podrška sastoji se od 75% sredstava obezbijđenih kroz Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj Evropske unije (IPARD), shodno Finansijskom sporazumu za IPARD II 2014-2020 i 25% nacionalnih sredstava obezbijđenih iz budžeta Vlade Crne Gore. Cilj IPARD II programa je restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednog i prerađivačkog sektora, u svrhu stvaranja konkurentnih poljoprivrednih gazdinstava i prerađivačkog sektora, koji će biti spremni za ulazak u EU i korišćenje fondova EU. Prvi IPARD javni poziv za Mjeru 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“ raspisan je 23. februara 2018. godine. Predmet ovog javnog poziva su investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava. Iznos raspoloživih sredstava za Mjeru 1 za period implementacije IPARD II programa 2014-2020 iznosi 15.840.000 EUR, dok ukupan iznos raspoloživih sredstava za navedeni javni poziv iznosi 10.720.000 EUR. Finansijska podrška se sastoji se od 75% sredstava obezbijđenih kroz Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj Evropske unije (IPARD) i 25% nacionalnih sredstava obezbijđenih iz budžeta Vlade Crne Gore. Javni poziv za mjeru 1 bio je otvoren za podnošenje aplikacija u periodu od 01. marta do 15. maja 2018. godine. Primljeno je ukupno 389 zahtjeva za dodjelu podrške.
TREKUTNI STATUS	Proces obrade aplikacija je u toku, a u periodu od 1. januara do 1. juna 2019. godine ugovoreno je 140 aplikacija. Ukupna vrijednost ugovorenih investicija je 4,305,227.96 EUR (bez PDV-a), tj. 5,209,325.83 EUR (sa PDV-om). Iznos potencijalne podrške je 2,884,587.34 EUR (bez PDV-a). U odnosu na sektor investiranja najveći broj projekata je ugovoren iz sektora mlijeka, odnosno 89 projekata, ukupne vrijednosti 1.983.317,41 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1.395.414,88 EUR (bez PDV-a), zatim iz sektora voća i povrća, tj. 46 projekata, ukupne vrijednosti 2.132.760,02 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1.370.694,44 EUR (bez PDV-a), dok su iz sektora vinogradarstva i pčelarstva ugovorena po 2 projekta, ukupne vrijednosti 159.927,74 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 97.762,19 EUR (bez PDV-a).

	Isplaćen je jedan projekat ukupne vrijednosti investicije 13,150.00 EUR, a isplaćena je bespovratna podrška u iznosu od 7,302.48 EUR. Ovaj korisnik je podržan za nabavku mehanizacije u sektoru mljekarstva.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	Obrada podnijetih zahtjeva za dodjelu podrške i potpisivanje Ugovora
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2019. GODINI	MPRR- obrada podnijetih zahtjeva za dodjelu podrške i potpisivanje Ugovora
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović , Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja u Crnoj Gori u okviru IPARD II - 2014-2020 (IPARD II)
OPIS PROJEKTA	Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II 2014-2020 (IPARD II program) predstavlja jedan od preduslova za korišćenje evropskih pretpristupnih sredstava kroz IPA II – oblast politike poljoprivrede i ruralnog razvoja. Kroz sprovođenje IPARD II programa crnogorskim poljoprivrednicima biće dostupno ukupno 51.816.473 eura bespovratnih sredstava, od čega EU sredstva čine 39.000.000 eura, a nacionalno kofinansiranje iznosi 12.816.473 eura. Uz doprinos korisnika, sprovođenjem IPARD II programa biće investirano oko 86 miliona eura u crnogorsku poljoprivredu. Finansijska podrška sastoji se od 75% sredstava obezbijđenih kroz Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj Evropske unije (IPARD), shodno Finansijskom sporazumu za IPARD II 2014-2020 i 25% nacionalnih sredstava obezbijđenih iz budžeta Vlade Crne Gore. Cilj IPARD II programa je restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednog i prerađivačkog sektora, u svrhu stvaranja konkurentnih poljoprivrednih gazdinstava i prerađivačkog sektora, koji će biti spremni za ulazak u EU i korišćenje fondova EU. Prvi IPARD javni poziv za Mjeru 3 „Investicije u fizički kapital za preradu i marketing poljoprivrednih i ribljih proizvoda“, za dodjelu bespovratne podrške preradi u sektoru poljoprivrede objavljen je 13. aprila 2018. godine. Kroz ovaj Javni poziv malim i srednjim preduzećima iz sektora poljoprivrede bilo je na raspolaganju 17 miliona eura za investicije od 40.000,00 do 1.500.000,00 eura (bez PDV-a), uz bespovratnu podršku od 50%, dok su se dodatna sredstva podrške od 10% mogla dodijeliti za dio prihvatljivih/odobrenih troškova koji se odnosi na upravljanje otpadom, nusproizvodima, prečišćavanje otpadnih voda i iskorišćavanje otpada. Javni poziv za Mjeru 3 bio je otvoren za podnošenje aplikacija u periodu od 16. maja do 16. jula 2018. godine i primljeno je ukupno 45 zahtjeva za dodjelu podrške i ukupan iznos investicija bez PDV-a.
TREKUTNI STATUS	U period od 1.januara do 1.juna ugovoreno je 8 aplikacija. Ukupna vrijednost ugovorenih investicija je 4,698,477.24 EUR (bez PDV-a), tj. 5,685,157.46 EUR (sa PDV-om). Iznos potencijalne podrške je 2,351,267.22 EUR (bez PDV-a). U odnosu na sektor investiranja najveći broj projekata je ugovoren iz sektora mesa i vina, odnosno po 3 projekta iz oba sektora. Ukupna vrijednost investicije za sektor mesa je 2.037.369,71 (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1.019.134,00 (bez PDV-a), dok je ukupan iznos investicije za sektor vina 1.822.556,60 (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 911.478,31 (bez PDV-a). Zatim iz sektora mlijeka i voća i povrća, tj. po 1 projekat iz oba sektora. Ukupna vrijednost ova dva projekta je 838.550,93 (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 420.654,91 (bez PDV-a). Isplaćen je jedan projekat ukupne vrijednosti investicije 13,150.00 EUR, a isplaćena je bespovratna podrška u iznosu od 7,302.48 EUR. Ovaj korisnik je podržan za nabavku mehanizacije u sektoru mljekarstva.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	Praćenje procedure nabavke i obrada podnijetih zahtjeva za isplatu.

OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2019. GODINI	MPRR- obrada podnijetih zahtjeva za dodjelu podrške i potpisivanje Ugovora
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović, Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	Projekat stvaranja klastera i transformacije ruralnih područja (RCTP) – IFAD
OPIS PROJEKTA	Osnovni cilj RCTP projekta je da doprinese transformaciji manjih poljoprivrednih proizvođača na sjeveru Crne Gore, omogućavajući im da postanu komercijalno konkurentniji i otporniji na klimatske promjene. To će se postići poboljšanjem i povećanjem ekonomskih mogućnosti zasnovanih na konkurentskim farmama i agrobiznisima koji su povezani i integrisani u profitabilne lance vrijednosti (VC). Strategija je usmjerena na tri transformaciona i komplementarna ishoda. Prvi ishod će imati za cilj kritičku podršku razvoju agrobiznisa, kroz inkluzivnu platformu za više zainteresovanih strana (MSP) u visoko-potencijalnim lancima vrijednosti i agregaciju za postizanje ekonomije obima za poslovne transakcije. Drugi ishod će imati za cilj poboljšanje povezanosti malih domaćinstava, te njihovo snabdijevanje vodom i putnom infrastrukturom, uz pomoć pametnih i klimatski otpornih infrastrukturnih rješenja. Treći ishod će imati za cilj prikupljanje znanja i informacija zasnovanih na procesima monitoringa i evaluacije (M&E) kako bi se omogućilo povećanje nivoa znanja i generisanje informacija koje mogu informisati Vladu Crne Gore i IFAD o izazovima koji predstoje. Projekat se sprovodi u sedam crnogorskih opština: Nikšić, Šavnik, Žabljak, Petnjica, Berane, Bijelo Polje i Mojkovac. Ovim projektom se razvijaju klasteri lanaca vrijednosti u četiri oblasti proizvodnje: sjemenski krompir, maline i drugo bobičasto voće, meso (tov ovaca, koza i goveda) i mliječni proizvodi. Projekat ima dvije bitne komponente: 1) Komponenta 1- kreiranje klastera lanaca vrijednosti u cilju održive i otporne ruralne transformacije i 2) Komponenta 2- Investicije u razvoj ruralne infrastrukture (putevi i vode) u cilju razvoja klastera.
TREKUTNI STATUS	- Održane su 43 informativne radionice (999 učesnika) i 8 MSM sastanaka, kao i više sastanaka sa predsjednicima opština Nikšić, Šavnik, Žabljak, Mojkovac, Bijelo Polje, Berane i Petnjica. - Urađena su četiri nova mapiranja za lance vrijednosti; - Objavljen Javni poziv za komponentu 1- vrijednosti 700.000,00 EUR (ukupno pristiglo 288 aplikacije, ukupne vrijednosti 1.399.174,62) odobreno 236 aplikacija ukupne vrijednosti 843.428,96EUR; - SDF (investicije u razvoj sektora)- urađena dva otkupna centra za mlijeko (Nikšić i Mojkovac); - Kreiran link za projekat Razvoja klastera i transformacije ruralnih područja na sajtu MPRR-a; - Javni poziv za komponentu 2- vrijednosti 2.522.647,38EUR (ukupno pristiglo 84 aplikacije vrijednosti 4.050.669,08 EUR); - Zaposlena 2 nova VCS, kao i pravnik - u skladu sa preporukama IFAD misije iz oktobra 2018.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	- Isplata preostale podrške poljoprivrednim proizvođačima kroz Komponentu 1; - Finalizacija spiska odobrenih aplikacija za razvoj ruralne infrastrukture kroz Komponentu 2; - Tender za izvođača radova na infrastrukturi; - Izvođenje svih odobrenih građevinskih investicije; - Nastavak pregovora sa finansijskim institucijama radi olakšanja pristupnosti sredstvima finansiranja poljoprivrednim proizvođačima - Dalji rad na razvoju SDF (investicije u razvoj sektora);

	Nove informativne kampanje vezane za pripremu i realizaciju projekta tokom 2020. godine
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2019. GODINI	MPRR i eksterni članovi RCTP tima imaju obavezu sprovođenja svih planiranih aktivnosti projekta. Vlada Crne Gore u svim aktivnostima učestvuje aktivno, kako u raznim porezima i taksama tako i u novcu..
KONTAKT OSOBA	Jovanović Igor- koordinator RCTP projekta (e-mail: jigornk@gmail.com , tel: +382 67 700 636)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	Drugi projekat institucionalnog razvoja i jačanja poljoprivrednog sektora u Crnoj Gori (MIDAS 2)
OPIS PROJEKTA	Ugovor za Drugi Projekat Institucionalnog razvoja i jačanja poljoprivrede MIDAS 2 je potpisan 8. marta 2018 između Ministra Finansija i Svjetske banke. Implementator projekta je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Predviđeno je da projekat traje do 30. juna 2023. Vrijednost projekta je 30 mil EUR. Projekat je planiran na osnovu dobrog iskustva koje je dobijeno iz MIDAS 1 projekta, koji je implementiran od strane MPRR i Svjetske banke u period od 2009 do 2016. godine, kao i iz dva IPARD like projekta koja se implementiraju poslednjih godina. Projektni razvojni cilj je da se poboljša pružanje vladine podrške poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na način koji je usklađen sa EU pristupnim zahtjevima. Projekat je sastavljen od 3 razvojne komponente: 1. Jačanje programa MPRR-a za poljoprivredu, ruralni razvoj i ribarstvo, 2. Podrška ispunjenju mjerila za zatvaranje poglavlja 12 o Bezbjednosti hrane, veterinarskoj i fitosanitarnoj politici, 3. Modernizacija sektora ribarstva.
TRENUTNI STATUS	Efektivnost projekta je dobijena 5 juna 2018. Otvoren je račun Projekta. Za početak jula 2018. je planirano zvanično i zajedničko otvaranje Projekta.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	Obzirom da na projektu ima više aktivnosti koje u sebi sadrže višefazni pristup, za 2019 godinu je planirano da se počne sa pripremom projektnih dokumenata koja će služiti za sledeće aktivnosti: - obezbeđivanje tehničke podrške za izradu projektne dokumentacije za izgradnju postrojenja za neškodljivo uklanjanje životinjskih nus proizvoda, - obezbeđivanje tehničke podrške za izradu projektne dokumentacije za nadogradnju Fitosanitarne laboratorije na Biotehničkom fakultetu, - nabavka opreme za Institut za biologiju mora, - adaptacija i opremanje prostorija za Kuću poljoprivrede na sjeveru, u Bijelom Polju, - nabavka plovila za ribarske inspekcije, - nabavka opreme za Tehnopolis, - izrada Operativnog priručnika za mjeru IPARD like Diversifikacija i objavljivanje poziva, - priprema mjera grant podrške ribarskom sektoru,

	-podrška jačanju Veterinarsko informacionog sistem (VIS), - obezbjeđivanje tehničke podrške za izradu projektne dokumentacije za ispitivanje lokacije za izgradnju Ribarske luke, RT Đeran, - implementacija IACS like mjere direktnih plaćanja, za sve višegodišnje zasade koristeći SIZEP, - unapređenje registara u voćarstvu, - priprema programa za mjeru Podrška udruženjima poljoprivrednih proizvođača kroz osnivanje otkupnih centara.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2019. GODINI	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je nosioc aktivnosti u okviru ovoga projekta. Projektna jedinica funkcioniše u okviru ovoga Ministarstva. Direktor Direktorata za plaćanja je Koordinator projekta.
KONTAKT OSOBA	Blagota Radulović , Direktor Direktorata za plaćanja (E-mail: blagota.radulovic@mpr.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	DUGOROČAN ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U DRŽAVNOJ SVOJINI
OPIS PROJEKTA	Pored činjenice da Crna Gora ima prilično visok stepen obradivog zemljišta po glavi stanovnika, problem predstavlja činjenica da je to obradivo zemljište podijeljeno na manje parcele (usitnjene posjede) što dodatno otežava ozbiljniju industrijsku proizvodnju u oblasti poljoprivrede. Takođe, stanje na terenu koje ne korespondira dostupnoj dokumentaciji o istom, umnogome usporava cjelokupnu proceduru davanja u zakup zemljišta. Crna Gora, kroz strategiju kooperativa i "Zakona o agro - kooperativama", teži kolektiviziranju, udruživanju proizvođača i njihove proizvodnje na usitnjenim posjedima. Sa druge strane mali broj velikih parcela moraju biti strateški opredijeljene i privedene namjeni koja će generisati povećanje poljoprivredne proizvodnje namijenjene domaćoj potrošnji i izvozu što će direktno uticati na smanjenje spoljnotrgovinskog deficita. Zasijane površine predstavljaju osnovu za kreiranje sredstava koje će Crna Gora ubuduće crpiti iz fondova Evropske Unije, što, pored rasta proizvodnje, smanjenja uvoza kroz zadovoljenje sopstevnih proizvoda i izvoz predstavlja jedan od glavnih ciljeva poljoprivredne politike.
TREKUTNI STATUS	- U Junu 2019. godine, Savezu izviđača Crne Gore dato u zakup zemljište u površini 13.755m², KO Grahovo, opština Nikšić - U fazi pripreme su predlozi za davanje u zakup zemljišta na teritoriji opštine Kolašin, Berane, Nikšić, Kotor i Ulcinj
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	- Objava Javnih poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini i sprovođenje tenderskih procedura.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2019. GODINI	Komisija za valorizaciju poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini, Ministarstvo finansija, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Uprava za imovinu, Uprava za nekretnine, opštine – efikasno sprovođenje procedure u sklopu realizacije zahtjeva za davanje u zakup zemljišta u državnoj svojini. Uprava za nekretnine – ažuriranje podataka u katastru i faktičkog stanja na terenu u cilju dobijanja precizne informacije o površini poljoprivrednog i obradivog zemljišta u državnoj svojini.
KONTAKT OSOBA	Rahela Nišavić , Načelnik Odjeljenja za razvoj, međunarodnu saradnju i IPA fondove (e-mail: rahela.nisavic@mpr.gov.me ; tel: 020-482-225).